

Ehhinokokoos ehk põistangtõbi

Tekitaja. Ehhinokokoosi põhjustab ehhinokokk-paeluss *Echinococcus granulosus*, harvem ka *Echinococcus multilocularis*. *Echinococcus multilocularis* on levinud soojema kliimaga maades.

Tegemist on peamiselt loomade parasiidiga, mis võib põhjustada ka inimese nakatumist. Põistang-paelussi kandjateks on mets- ja koduloomad, eeskätt rebased, hundid, põdrad, hirved, kährikkoerad ning harvem koerad, lambad, sead, veised jm. Parasiitide ringlusse võivad juhuslikult sattuda inimesed ja närilised, ennekõike hiired. Uss parasiteerib vaheperemehe erinevates siseelundites (maksas, kopsus jm).

Inkubatsiooniperiood kestab mõnest kuust mõne aastani.

Nakkusallikas on haige loom. Nakatunud loom eritab mune roojaga, põistang-paelussi munad ilmuvad looma väljaheitesse 5-7 nädalat pärast nakatumist. Põistanguss areneb looma organismis suguküpseks 1-2 kuuga ning tema eluiga on 2-6 kuud. Looma väljaheitega väliskeskkonda eritunud munad püsivad seal kaua - vees kaks kuud, pinnases aasta.

Nakatumine on fekaal-oraalne. Saastunud metsa-andide korjamisel ja söömisel või ka nakatunud kodulooma silitades võivad sattuda munad kätele ja sealt suhu.

Nakkusohtlikkus. Nakatunud inimene ei ole suhtlemisel nakkusohtlik.

Levik. Põistangtõbi on levinud üle maailma. Eestis on ehhinokokoos harvaesinev nakkushaigus. Alates 2000. aastast on registreeritud 5 haigusjuhtu, nendest toimus kahel juhul nakatumine väljaspool Eestit: 2000. a - 1, 2003. a - 1, 2007. a - 2 (üks juht oli sisse toodud Lõuna- Ameerikast), 2008. a - 1 (sisse toodud Ukrainast). Seega on inimese põistangtõppe nakatumise tõenäosus Eestis väga väike.

Ennetamine. Ennetada nakatumist saab järgmiselt:

- tee oma koduloomadele regulaarselt ussivastast ravi;
- pese hoolikalt käsi pärast looma silitamist;
- keeda enne tarbimist looduslikest veekogudest võetud vett;
- väldi suurtes kogustes pesemata metsa-andide söömist, pärast nende korjamist pese esimesel võimalusel käed vee ja seebiga puhtaks;
- pese marjad ja seemed enne kuumtöötlemist puhtaks, kuumtöötlemisel põistang-paelussi munad hävivad.